

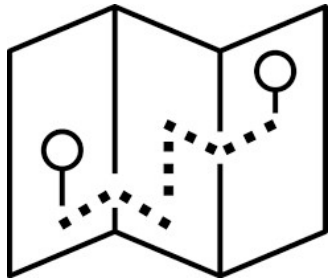

Martin van Staveren
Risicobenadering en de Wkb

*Samen
Klaar voor*
Kwaliteit

DAG
VAN **KWALITEITSBORGING**
DE

Pdf van de presentatie
na afloop => teruglezen!

Routekaart

- +Wkb & de noodzaak voor een risicobenadering
- +Wat is een risicobenadering?
- +Hoe werkt een risicobenadering in de praktijk?
- +Wat vraagt een risicobenadering van jou?
- +Tips voor de praktijk

DAG
VAN **KWALITEITSBORGING**
DE

Waarom een risicobenadering?

Wat is de rode draad?

Signalen gemist & geen effectieve risicobenadering...

DAG
VAN **KWALITEITSBORGING**
DE

Wat is een risicobenadering?

Wat is een risico?

Wat is een risico?

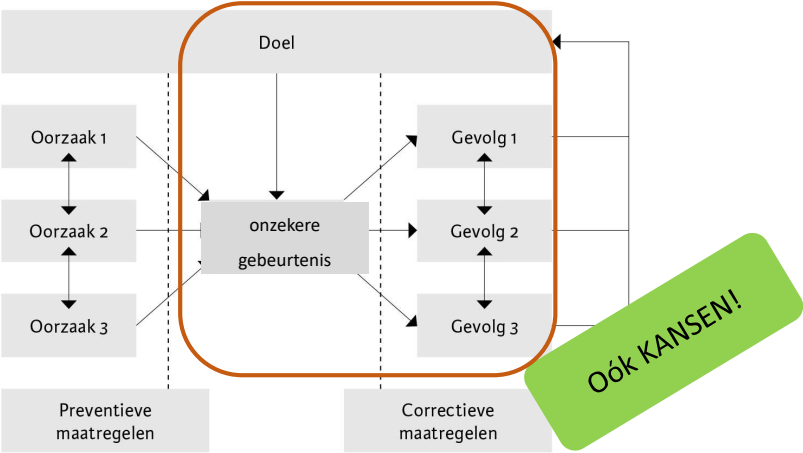
Waar lig jij wakker van?

Wat is een risico?

Gevolg van
onzekerheid
op een **doel**

- o.a.
- ISO (2009, 2018)
- COSO (2017)
- WEF (2016)

FIGUUR 2.1 De werkdefinitie van een risico als schematische weergave³⁵

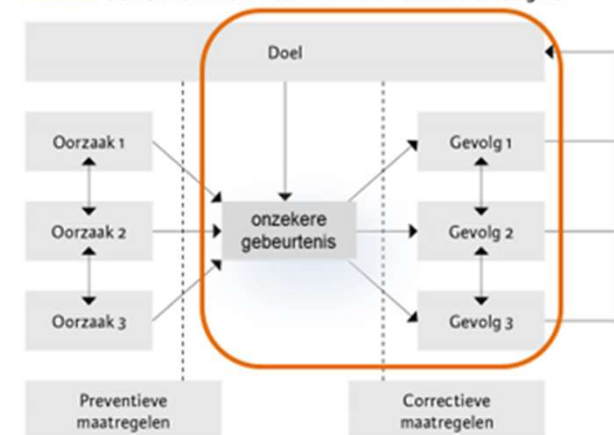
Van Staveren (2020)

Wat zijn **bouwkwaliteitsrisico's**?

Negatieve gevolgen van onzekere gebeurtenissen op de **beoogde** bouwkwaliteit (= het doel):

1. als **wettelijk** vereist
2. eventueel aangevuld met **private** eisen

FIGUUR 2.1 De werkdefinitie van een risico als schematische weergave³⁵

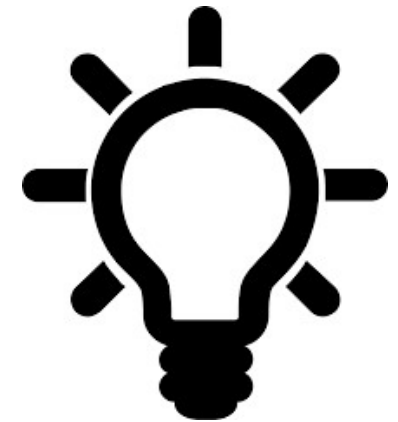

Praktijktip: Werkdefinitie

voor een **scherpe & complete** risicobeschrijving

Een (kwaliteits)risico is (1) een **onzekere** gebeurtenis
met (2) **oorzaken**, een (3) **waarschijnlijkheid** van
optreden en (4) **gevolgen** voor (5) (kwaliteits)**doelen**

(Van Staveren, 2015)

Risico \neq Probleem = Oorzaak Risico

Voorbeeld: Personeelsgebrek		ZEKER	
		Ja	Nee
WETEN	Ja	Bekend probleem	Risico
	Nee	Latent probleem	

Dus... een probleem is er al

En... een risico kán optreden

Risicoperceptie = jouw kijk = risicobereidheid

Situatie-gebonden

Veranderlijk

Persoonsgebonden

Vanuit verschillende rollen & taken:

=> Benut verschillende invalshoeken

=> Stel heldere kaders & prioriteiten

=> Vanuit visie, missie en waarden

Praktijktip: (h)erken de rol van bias

Nobelprijswinnaar (in 2002) Daniel Kahneman: Thinking, Fast & Slow (2012)

- Beschikbaarheidsbias (9/11)
- Optimismebias (rijstijl)
- Bevestigingsbias (rode fiets)

Benut diversiteit!

Praktijktip: Risico ≠ 100% objectief

FIGUUR 2.5 Van aannames, via feiten naar interpretaties

Bron: Iedereen risicoleider (Van Staveren 2020)

Hoe werkt een risicobenadering?

Hoe werkt een risicobenadering?
Met structuur!

Vanuit o.a. RISMAN
& ISO 31000

6 risicostappen		3 DOD-vragen	
1	Bepaal het doel	1	Wat is je (kwaliteits)Doel?
2	Identificeer risico's én kansen	2	Wat is Onzeker?
3	Classificeer risico's én kansen		
4	Neem al dan geen maatregelen	3	Wat ga je Doen? Voor/met wie?
5	Evalueer werking maatregelen		
6	Communiceer en rapporteer		

Van Staveren (2018, 2020)

Zó werkt een risicobenadering

Risicogestuurd werken = 6 risicostappen of

3 DOD-vragen toepassen in ... **DAT WAT JE AL DOET**

=> **IEDEREEN!**

GEWOON DOEN!

Wat vraagt een risicobenadering?

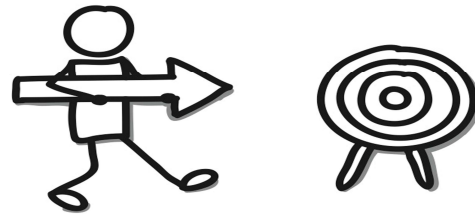
Risicoleiderschap!

Wat is Risicoleiderschap?

Doelgericht

durven omgaan

met onzekerheden: risico's én kansen

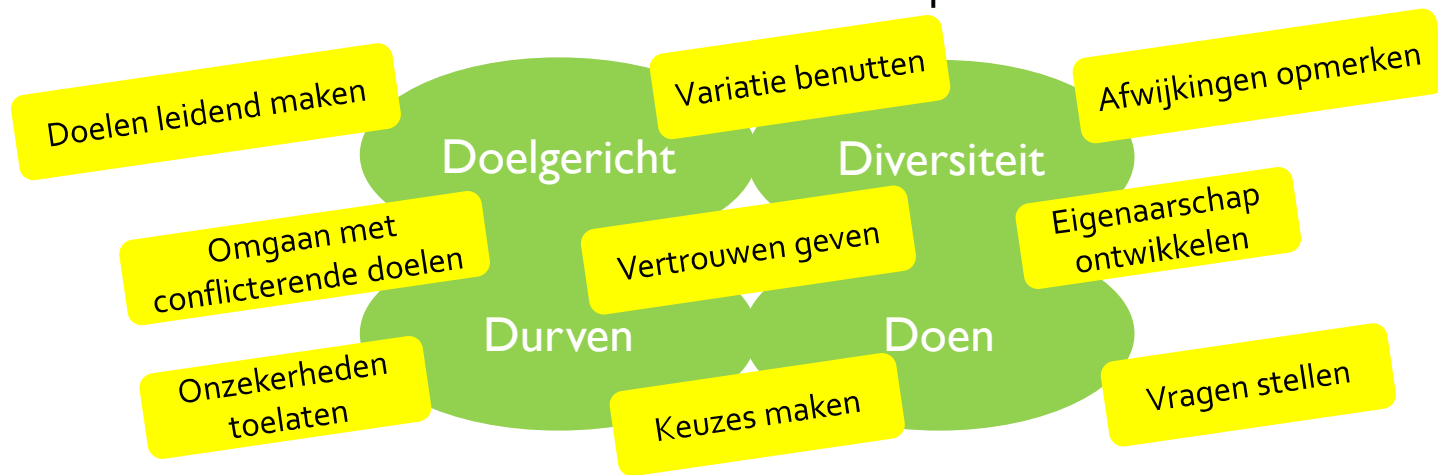
Expliciet => oog voor perceptieverschillen

Realistisch => niet elk risico is uit te bannen

Gestructureerd => 6 risicostappen of 3 DOD-vragen

Vaardigheden voor risicoleiderschap

Formeel én informeel leiderschap in 4 D's

Doelverantwoordelijkheid = Risicoverantwoordelijkheid

Vaardigheid 6: Een risicoleider organiseert én neemt zelf risico-eigenaarschap.

1. Stuur op risico-eigenaarschap op basis van **doelverantwoordelijkheid**;
2. Laat risicosturing opnemen in functieprofielen en functioneringsgesprekken;
3. Laat risicosturing opnemen in opleidingstrajecten;
4. Houdt zich aan risicoafspraken en kijkt er vanaf als de situatie erom vraagt;
5. Neemt zelf zichtbaar risicoverantwoordelijkheid voor zijn of haar doelen.

Aan de slag: Vragen stellen in een risicodialoog

Een risicodialoog is een **gesprek** over expliciet, realistisch en gestructureerd (ERG) omgaan met onzekerheden, risico's en kansen, waarbij alle deelnemers aan het gesprek **vrijmoedig** spreken en **openhartig** luisteren. (Van Staveren, 2023)

Uitvoering met **deelnemers** en **waarnemers**, vanuit de **3 DOD-vragen**

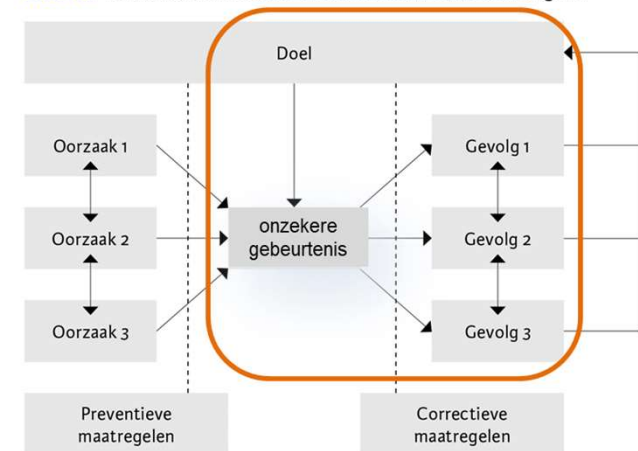
- Wat is vanuit de Wkb ons **Doel**?
- Wat is daarbij **Onzeker** => wat zijn de risico's (en kansen), voor wie?
- Wat staat ons vanuit onze **risicobereidheid** te **Doen**?

Let op bij **Doen** => 4T's

1. Tolerate: kwaliteitsrisico **accepteren**
2. Treat: kwaliteitsrisico **verkleinen**
 - **Preventief** = oorzaken en waarschijnlijkheid verkleinen
 - **Correctief** = Big 6* effecten na optreden risico beperken
3. Transfer: kwaliteitsrisico contractueel **overdragen** aan andere partij
4. Terminate: **stoppen** met activiteit of nastreven doel

***Big 6 effecten**: kwaliteit & veiligheid, tijd & geld, duurzaamheid en reputatie

FIGUUR 2.1 De werkdefinitie van een risico als schematische weergave³⁵

Samenvattende TIPS voor jouw praktijk

1. Stel jezelf én anderen in het **dagelijkse** werk de **3 DOD**-vragen:
 - ✓ Wat is ons **D**oel?
 - ✓ Wat is daarbij **O**nzeker?
 - ✓ Wat staat ons te **D**oen?
2. Heb daarbij oog & oor voor verschillen in **risicoperceptie**
3. Begin **zelf**, niet over 1 maand of 1 week, maar morgen, en blijf dat doen

 Risicoleiderschap

 martin@vsrm.nl

www.vsrn.nl

